

57-letni Zvone Černelič iz Dečnega sela pri Brežicah je kmet z veliko začetnico. Človek, ki mu prav nič ni pretežko. Ob skrbi za posestvo, ki obsega 6,5 ha, 33 ha ima še v najemu, organizira in vodi predavanja, izobraževalne delavnice, strokovne ekskurzije, dela s študenti na praksi, ukvarja se tudi s povezovanjem manjših kmetij, še posebej pa rad dela z mladimi. V društvu za biodinamično kmetovanje Ajda Posavje, katerega predsednik je, na leto organizirajo okoli 50 dogodkov. Še posebej ponosen je na najbolj obiskano predavanje, ko jim je leta 2017 predaval eden največjih biodinamičnih kmetov iz Italije Pasquale Falzarano. »Takrat smo imeli rekorden obisk. Prišlo je 220 slušateljev, tako iz Slovenije kot iz Hrvaške.«

Tekst: **BIBA JAMNIK VIDIC**

Foto: **MATEJA JORDOVIČ POTOČNIK**

Zvone Černelič, gospodar biodinamične kmetije in prejemnik evropske nagrade Rural Inspiration Awards

Pravi bolničarji in škodljivcem se borijo predvsem z zdravimi in občutnimi rastlinami, ki jih vzgojijo sami.

Na ekološki način kmetujejo od leta 2003, od konca leta 2014 ima kmetija certifikat Demeter, ki od svetovne velja za najkakovostnejšo hrano.

Zvone Čermelič je bil eden od petih slovenskih kandidatov za nagrado navdihujoče podeželske prakse (Rural Inspiration Awards). Evropsko komisijo in Evropsko mrežo za razvoj podeželja je prepričal s svojimi načinom kmetovanja in obdelave tal. Dokazal je, da je možno trajnostno kmetijstvo, ki lahko hkrati prispeva k blaženju podnebnih sprememb. Kmetija Čermelič, ki je med 77 kandidatov držav Evropske unije sodelovala na natečaju Evropske komisije Rural Inspiration Awards 2020, je zmagala v kategoriji Popular vote. V spletnem glasovanju je prejela največ glasov javnosti.

stal njihov kooperant. Med napotki svetovne službe je bilo tudi navdilo o škropljenju. Škropili naj bi jih petkrat. Meni se je to zdelo odločno preveč, zato sem jih škropil samo dvakrat. Potem pa se je enkrat zgodilo, da mi je zmanjkalo škropiva za 15 metrov nasada. Odločil sem se,

da preverim, kaj se bo zgodilo, če jih sploh ne potkropim.« In kaj se je zgodilo? »Nič. Nobene razlike nisem opazil. Res je, da je bila zemlja takrat še spočita, jagode smo imeli zavarovane s streho, tudi vreme je bilo tisto leto ugodno. Takrat sem se odločil, da popolnoma preneham s škropljenjem.« Nekaj let je jagode gojil po svoje, začel je gojiti še zelenjavo, leta 2003 pa kmetijo preusmeril v ekološko pridelavo. Devet let kasneje se je preusmeril še v certificirano biodinamično pridelavo Demeter, ki označuje pridelke, pridelane po načelih biodinamike, in pomeni hrano najvišje kakovosti. Odločitev za biodinami-

Ko so začeli kmetovati, so se odločili, da bodo njihove stranke doživle okus hrane z vrhunskimi ekološkimi pridelki, ki napolnijo telo in duha s pozitivno energijo.

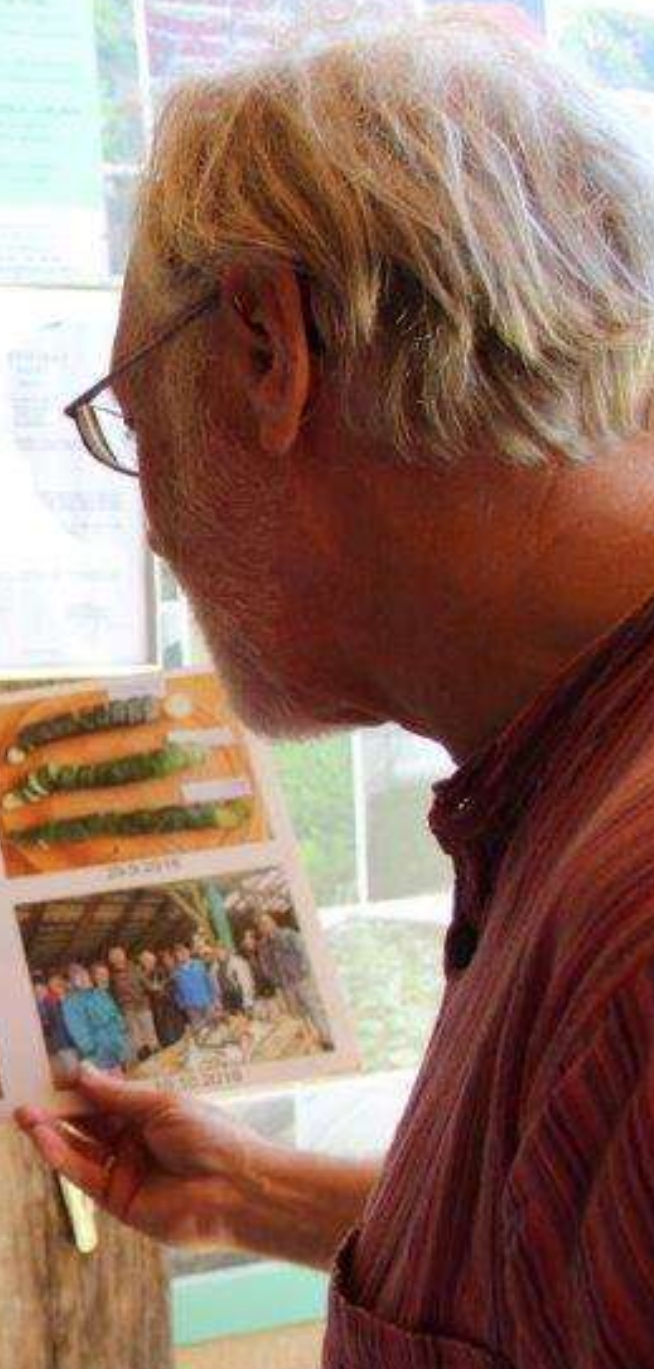

Nagrada v pravih rokah!

dar jim takoj povem, da niso za splošno uporabo. Tam, kjer kmetujejo na konvencionalen način, ne bodo učinkovali, saj ti preparati v kombinaciji s kemijo ne učinkujejo. Pomembno pa je tudi, da v kmetovanje daš svojo energijo in dušo. Menim, da je treba ljudem pustiti, da se odločajo po svoje. Če jim bo dano, bodo že našli smer, ki jih bo pripeljala na našo pot.»

Košarica jagod za umirajočega

Černeliča stranke poznajo tudi potem, da zelo pazi, da vsak pride na svoj račun. »Kadar imam premalo jagod, stranke vedo, da jih ne morejo kupiti veliko. Stalne stranke me same pobirajo, naj jim povem, koliko jim jih pripada. Letos junija se mi je zgodilo, da je prišla stranka in hotela kupiti skoraj vse jagode. Povedal sem ji, da ji jih toliko, kot jih želi, ne morem prodati, saj morajo ostati še za druge. Ko je na vrsto prišla naslednja stranka, se mi je zahvalila in mi povedala, da se je nekaj podobnega zgodilo septembra pred osmimi leti. Tudi takrat je gospa pred njo želela kupiti zadnje tri košarice jagod, jaz pa sem ji prodal samo dve. In tako je ona lahko kupila zadnjo košarico jagod. Šele po osmih letih mi je zaupala, da je bila košarica namenjena njenemu umirajočemu soprogu, ki si je zaželel mojih jagod. Njena pripoved me je zelo ganila. Veste, to so nagrade, ki mi pomenijo največ. S tržnice še nikoli nisem želel slabe volje (na ekološki tržnici v Ljubljani boste pridelke iz Černeličeve kmetije našli ob sredah in sobotah, op. a.). Lepo je videti, da ljudje cenijo tvoje pridelke. Ko sem letos 18. aprila, bilo je med karanteno, prišel

na tržnico s 40 kg jagod, so me že čakali. Niti iz avta še nisem ko se je že nabrala vrsta. Stran res gradijo in hranijo mojo dušo

Prihodnost je v povezovanju v skrb za naravo

Černeličevi novi izzivi so pvanje manjših kmetij in izobnjenje ljudi, tako potrošnikov kot tov. »Več bi si morali pomagati seboj. Sam sem v navezi s tremi loškimi kmeti. Skupaj smo kupili nekaj mehanizacije. Lepo smo. Želim si, da bi s svojim znanjem dosegel čim več kmetov, vendar težka naloga. Konvencionalni kmetje težko sprejemajo in razumejo filozofijo biodinamike. Sem pa vesel, nam kljub vsemu počasi prihajajo. Čelo taki, ki so se nam približali, so že začeli. Edini resni širitev zavedanja, kako pomembna je skrb za naravo, je vzor. Če bi bil pravega ministra za kmetijstvo, pravega predsednika vlade, bi vda je treba denar začeti preusmeriti od konvencionalnega kmetovanja ekološkemu.« Mogoče pa se mi uresniči. Včasih tudi sanje postane resničnost. Tako, kot je ne pričano prišla nagrada Evropske komisije in Evropske mreže za razvoj poljstva – navdihujoče podeželske politike (Rural Inspiration Awards), nagrada, ki sem jo dobil, si še njuh nisem predstavljal, da bi pripadla meni.« Pa mu je. Celotno. Dobil je nagrado v posebni kategoriji Popular vote (glas ljudstva). »sem, da so ljudje glasovali zame, iz tujine so glasovali. Med njimi